1846. **No. 155.**

LEYDSCHE COURANT.

22 December 1846.

De Courant komt uit Maandag, Woensdag en Vrijdag uitgegeven. Die van Maandag komt uit Zaturday avond.

MAANDAG, 28 DECEMBER.

De Prijs der Courant is ƒ 12 in het jaar; de afzonderlijke nommers worden tegen 10 Centen afgegeven.

BINNENLANDSCHE BERIGTEN.

LEYDEN, 26 December.

Eergisteren heeft de Heer Mr. P. A. van Steenbergen, nieuw benoemd Raadsheer in den Hoogen Raad der Nederlanden, in handen des Konings den gevorderden eed als zoodanig afgelegd.

Aanstaanden Dingsdag zal er eene algemeene en openbare tergadering van den Hoogen Raad worden gehouden, waarin het nieuw benoemde lid plegtig zal worden geïnstalleerd.

— Daar in de laatst verloopen jaren zeer algemeen is geklaagd, dat de Uitlozing van Delflandsch Boezemwater meer en meer belemmerd wordt, en dien ten gevolge vele Polders niet tijdig genoeg van het winterwater kunnen ontlast worden, zoo heeft zulks aanleiding gegeven tot het uitschrijven van de navolgende Prijsvraag, en wordt mitsdien gevraagd:

Welke de oorzaken van deze belemmeringen kunnen zijn? en welke middelen zullen kunnen worden in het werk gesteld om daartegen op de minst kostbare wijze te voorzien en hoofdzakelijk te zorgen, dat de Boezems van Delfland, voornamelijk bij Weste- en Noordwestewinden, op zoodanigen stand zal kunnen worden gebragt, dat de Watermolens der Polders denzelven tollig water daarop zonder verhindering zullen kunnen uitmalen? met opgave tevens van de plaats waar de daartoe noodige werken zouden moeten worden aangelegd en eene specifieke begrooting van kosten, zoo tot dezelver daarstelling als tot jaarlijksch onderhoud benoodigd.

Voor het meest voldoend antwoord op deze Prijsvraag, hetwelk het eigendom van het Hoogheemraadschap zal verblijven, wordt uitgeloofd eene Premie van *ƒ* 1000.

Al de in te zenden antwoorden en daartoe behoorende stukken zullen vóór of uiterlijk op den 1sten October 1847 ter Secretarie van het Hoogheemraadschap van Delfland te Delft franco moeten worden ingezonden en door eene andere hand dan die van den opsteller, in het Nederduitsch, duidelijk leesbaar geschreven, zonder naam en alleen met eene spreuk onderteekend zijn, met bijvoeging van een verzegeld briefje, dezelfde spreuk en een kennelijk teeken ter eventuële terugvordering, en opschrift voerende, en van binnen den naam, qualiteit en woonplaats van den inzender vermeldende.

De onbekroonde stukken zullen tegen opgave van het hiervoren vermeld kennelijk teeken op het Naambriefje, aan de Belanghebbenden worden teruggegeven.

— Bij de algemeene erkenning dat onze belastingen zeer ongelijk dragen den meer vermogenden veel minder bereikende dan den geringen burger, scheen ons de verdere verspreiding van het volgende stuk, door *een Vriend des Vaderlands* in de Provinciale Friesche Courant van den 24sten dezer geplaatst, allezins nuttig, en de bedenkingen daarin vervat ernstige overweging waardig.

Aan de middelstanden van Nederland! Sedert eenige jaren hoort men in onze Kringen de gegronde klagte aanheffen, dat steeds duidelijker de stukking in het oog springt, om twee standen, rijk en arm, in onze maatschappij daar te stellen, en dat vooral in de laatste jaren, dit onheilspellend voorteeken zich door het afnemen der algemeene welvaart meer kenbaar gemaakt.

Eene der voorname oorzaken van dit kwaad ligt voor de hand, en is, bij goeden wil, zeer wel uit den weg te ruimen; het is te zoeken in den ongelijkmatigen druk der lands- en andere belastingen.

De belastingen, in ons, helaas zoo kwijnend vaderland, worden voor een groot gedeelte geheven van de vlijt der nijvere standen, die door hunnen weldadigen invloed als de ware steunpilaren van onzen maatschappelijken toestand, zijn aan te merken, en van de eerste levens-noodwendigheden, waarvan de onvermogenden zich volstrekt niet kunnen onthouden, en welke voorwerpen van eerste behoefte door de rijken of in geringe mate, of door vervanging van onbelaste weelde-producten, in het geheel niet verbruikt worden. Belastingen worden betaald voor bescherming van personen en eigendommen, en dus moet men schatpligtig zijn, naar mate de welgesteldheid der schatpligtigen die bescherming meer of minder wenschelijk maakt; hij toch, die niets heeft te verliezen, en met de zijnen een kommervol leven voortsleept, kan een goed gedeelte dier bescherming ontberen: dat belastingen noodzakelijk zijn is eene erkende waarheid, en niemand mag zich eenigerlijk wijze aan derzelver voldoening onttrekken, maar ze moeten evenzeer op allen, naar ieders bijzonder vermogen om belastingen te kunnen dragen, drukken, willen niet in strijd met de regtvaardigheid, (hetwelk toch wel door iedereen erkend zal moeten worden) handelen: ieder kwaad beginsel moet op het einde tot kwade uitkomsten leiden, en daarom brengt onevenredige druk in het stuk der belastingen onevenredige kwijning in de middelen van bestaan te weeg, hetwelk ten slotte op het hoofd der bewerkers van onbillijkheid moet wederkomen, want de kruik gaat zoo lang te water, tot dat zij zinkt.

Wil men nu het wezenlijke goede, het eenig regtvaardige (en dus het eenige waarop men zegen vanden Allerhoogsten heeft te wachten) bevorderen, dat men dan gematigd en met betamelijken ernst voor de gestelde magten, er éénparig naar streve, dat de bestaande lasten op de lijst en op het verbruik der eerste levensbehoeften worden gewijzigd, en aangevuld worden door heffingen, geëvenredigd naar de krachten der schatpligtigen, hetgeen gehuldigd door rijken als Groot Brittanje en Pruissen, de oorzaak van veler achteruitgang, en van velen steeds luider wordende ontevredenheid zal worden weggenomen.

Als het geschikte middel tot deze zegenrijke uitkomst, zoo volstrekt noodig voor dat lieve Vaderland te geraken, is vooral aan te bevelen eene algemeene te houden vergadering van de hulpbronnen aan de Staten-Generaal, bij de eerstvolgende aan het tweejarig Budget, ten einde de vertegenwoordiging de waarachtige behoeften van het volke kenne, en daarnaar handele.

Mrs. RECENTERS der Huisarmen- en Diaconie-Armen belegen hun den Beken Gever, dinsdag 22 December.

Men verzoekt Alsnog aanbevelings-lijst, opgemaakt door het Provinciaal Geregtshof van Overrijssel, ter vervulling van de vacature, ontstaan door de benoeming van den Heer P. A. van Steenbergen tot Raadsheer in den Hoogen Raad, zamengesteld is uit de volgende Heeren Mrs.: D. H. Wichertinck Advokaat-Generaal bij het Prov. Geregtshof van Overijssel, L. J. Rietberg, Regter in de Arond. Regtbank te Zwolle, I. J. H. de Bruijn, Griffier bij het Geregtshof van Overijssel, Hr. Mr. Van Tuje Hannes, Officier van Justitie te Almelo, H. Kranenberg, Kantonregter te Vollenhoven en G. D. Ribbius, Subst.-Officier te Zwolle.

GRONINGEN, 24 December.

Voor eenigen tijd werd er in de dagbladen berigt, dat er in Holland een gesticht voor krankzinnigen werd gebouwd, waarbij door de arbeiders geen sterke drank mogt worden gebruikt. Niet minder schijnt het de vermelding waardig, dat er in dezen zomer bij het herbouwen van het Verlaat te Hoogezand, waaraan ongeveer zestig arbeiders gedurende meer dan twintig weken hebben gewerkt, evenmin sterke drank mogt worden gebruikt, en ieder die daarop, zelfs buiten den rusttijd, betrapt werd, werd weggezonden. Eere zij den aannemer, de Heer D. de Jong! Moge het worden nagevolgd, en de ondervinding meer en meer doen zien, dat het gebruik van sterken drank niet alleen niet noodzakelijk is, maar meest altijd verderfelijk.

ASSEN, 21 December.

Men vernoemt, dat eenige ingezetenen zijn overeengekomen, om bij de vernieuwing van het jaar, geene kaartjes rond te zenden, en door het plaatsen hunner handteekening op eene lijst, tot dat einde in de groote societeit gelegd, van [illegible] hebben doen blijken. Men zal zich uit de dagbladen herinneren, dat ook elders dit gebruik is afgeschaft.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

RUSLAND.

PETERSBURG, 10 December.

Door de troepen zijn in het laatst van October op Schamyl groote voordeelen behaald. Er zijn 300 gevangenen gemaakt, en vele oorlogsbehoeften zijn in hunne handen gevallen. Het verlies des vijands wordt op 1200 dooden en verwonden geschat, dat der troepen op ruim 100. Deze overwinning besluit de krijgsbedrijven van dit jaar. Daghestan hersteld.

PORTUGAL.

LISSABON, 14 December.

De Colonel Lapa die in aantogt was naar Coimbra, is door den Generaal Bomfin op de vlugt gejaagd. Geen der gevangenen die in de magt der troe-

pen van de Koningin zijn gevallen, zijn nog ter dood gebragt, zelfs niet eens voor een regtbank gevoerd, zoo als volgens 't laatste besluit te vreezen stond, waarbij alle gewapende oproerlingen onmiddelijk zouden worden doodgeschoten.

PRUISSEN.

BERLIJN, 20 December.

De Heer Karel Mulle, eigenaar van een der grootste brouwerijen te Berlijn, heeft uitgevonden om een uitnemend bier te brouwen uit aardappelen, dat slechts de helft zou kosten van het gewone.

— Het getal der Studenten op de Hoogeschool te Tubingen bedraagt 1046, onder welke 96 buitenlanders. In het laatste halfjaar zijn er alleen 236 aangekomen.

KEULEN, 21 December.

In den ochtend van gisteren heeft tusschen Oberwinter en Rhenen eene belangrijke instorting plaats gehad van het voorste gedeelte van den zoogenaamden Birgeler-kop, die 380 voeten boven den Rhijn verheven is. De nabij gelegene gronden zijn daarbij, over eene oppervlakte van omstreeks 60 bunders, met rotsklompen bedekt, zwaar gespleten, of tot eene belangrijke hoogte opgeheven. Vooral is de straatweg, ter lengte van 115 voeden, daardoor als door eene aardbeving verwoest. De ingevallen rots behoorde tot eene oude steengroeve, en men schrijft de instorting voornamelijk toe aan het verzwakken der wanden en aan de groote menigte sneeuw, welke in de laatste dagen in de spleten der rots was gevallen. Reeds in den loop van den zomer wil men eenige beweging in den omliggenden grond bespeurd hebben. Vooral uithoofde van het hoge prijzen van den bodem in de nabijheid van de instorting, wordt deze gebeurtenis als in deze streken zeer ongewoon en opmerkelijk beschouwd. Verscheidene natuurkundigen, onder welke ook de Hoogleeraar Nöggerath, houden zich met nasporingen bezig.

SAKSEN.

De landhuishoudkundige centrale directie alhier heeft een' prijs van twee honderd dukaten uitgeloofd voor het beste werk, waarin een kritisch overzigt gegeven wordt van de belangrijkste werken over de Anthraxachtige ziekten (miltvuur, bloedbrand, karbonkelziekte, vliegendvuur, longziekte, enz. enz.) van alle soorten van vee, met opgave van hunnen hoofdzakelijken inhoud, systematisch gerangschikt en met inachtneming der tijdsorde, waarin die werken zijn uitgegeven.

De antwoorden, in de Duitsche taal geschreven, moeten uiterlijk voor 1°. Januarij 1848 aan bovengemelde directie worden toegezonden.

STADSBERIGT.

BEKENDMAKING.

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS der Stad Leyden, brengen, uitnaam van den Heer Staatsraad, Gouverneur der Provincie Zuid-Holland, ter kennis van alle belanghebbenden, dat bij resolutie van Zijne Exc. den Minister van Financiën van den 24sten Dec. 1846, Litt. A. n°. 1, de prijzen, hier opgeld daaronder begrepen, waarvoor de Collecteurs, Splitters en Debitanten der Koninklijke Ned. Loterij, de loten en gedeelten daarvan, voor de vierde week der trekking van de laatste klasse der 200ste Loterij zullen mogen uitgeven, de volgende zijn:

Bij Verkoop.

Geheele Loten.	*f* 75.00.
Halve.	37.50.
Vijfde.	15.00.
Tiende.	7.50.
Twintigste.	3.75.

Wordende de belanghebbenden bij deze herinnerd, dat, bij art. 3 van Zr. Ms. besluit van 6 Januarij 1831, n°. 68 (*Staatsblad n°. 2*), uitdrukkelijk is vastgesteld, dat de Collecteurs, Splitters en Debitanten gehouden zijn, om zich naar die prijsbepaling te regelen, en dezelve gedurig ter inzage voor het publiek beschikbaar te hebben.

DU RIEU.

Leyden, 26 *December* 1846. Ter ordonnantie van dezelve,
V. PUTTKAMMER.

ADVERTENTIEN.

Mijne geliefde Echtgenoot E. WINSTROOM bevielt heden nacht voorspoedig van twee ZONEN.

LEYDEN, 25 December 1846. ALB. VAN HEEUWEN.

Heden overleed in den hoogen ouderdom van ruim 95 Jaren, mejufvrouw BARBARA KNUIVERS, Weduwe van THEODORUS FLEUR.

J. VAN DER SPECK.
J. BOSCH.
Executeurs Testamentair.

LEYDEN, 22 December 1846.

Te Gouda overleed den 21sten dezer, zacht en gelaten, onze hartelijk geliefde Zuster, Mejufvrouw MARIA JOHANNA DILLIÉ, in den ouderdom van 58 Jaren.

LEYDEN, 23 December 1846.

J. DILLIÉ.
W. A. DILLIÉ.

Eenige Kennisgeving. Gob. SANTEN KZN.

Heden overleed in den ouderdom van ruim 84 jaren, onze geliefde en Oudste Vader ISAAC COSTER, in leven *Oud-Organist der St. Pieters Kerk en Klokkenist te dezer Stede.*

LEYDEN, 21 December 1846.

I. T. COSTER,
uit aller naam.

Algemeene Kennisgeving.

Voor de bewijzen van deelneming aan mij en mijne Dochters betoond, bij het overlijden van mijnen geliefden Zoon JOHANNES JACOBUS ALTENHOVEN, betuigt ook aan Vrienden en Bekenden mijnen hartelijken dank.

M. E. VAN HARDEVELDT,
Wed. C. ALTENHOVEN.

Krachtens bevelschrift van den Ed. Achtbaren Heer *Regter-Commissaris* in den Boedel van den Gefailleerden CASPAR BLAETLER, *Gaagkeukenhouder*, te *Leyden*, worden de Schuldeischers in gemeld Failliessement opgeroepen ter Verificatie hunner Schuldvorderingen, op Woensdag den 6den Januarij 1847, des voormiddags ten 11 ure, ter Vergaderzaal der Arrondissements-Regtbank te *Leyden*.

De Curator, P. C. LEZWYN.

Met 1°. Januarij 1847 zal eene **tweede dagelijksche Briefwisseling** worden geopend met de Steden ***Arnhem*** en ***Nijmegen***, en zullen de Brieven derwaarts ook des avonds van hier vertrekken, op de gewone uren als voor de provincien *Noord* en *Zuid-Holland* is bepaald, terwijl de met deze post-gelegenheid van daar aankomende brieven gelijktijdig met die door de gewone dagpost aangebragt, zullen worden uitgegeven.

De Directeur van het Postkantoor,
Leyden, 26 *December* 1846. W. P. KRUIT.

Koffijhuis *de Beurs van Amsterdam.*

De Ondergeteekende berigt dat zijne zoo gunstig bekende **CITROENPUNCH** bij hem te bekomen is, à *f* 1.40 per Flesch.

J. A. FRANCKEN.

VRIJWILLIGE VERKOOPING,

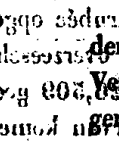

in het Logement de *Roskam* te *Katwijk aan den Rhijn*, van

N°. 1. Een aanzienlijk HEERENHUIS met fraaijen TUIN, voorzien van acht zoo Boven- als Beneden-Kamers, benevens ruime Zaal, allen behangen, Provisie- en Dienst-Boden-Kamers, Keuken, Kelders, Zolders, Mangelkamer, Turfschuur en verdere gemakken.

N°. 2. Een ruim recht en sterk KOETSHUIS met STALLING voor vijf Paarden, verder getimmerte en groot stuk Tuinland.

N°. 3. Een TUINMANS- en KOETSIERS-WONING met ERF, en

N°. 4. Een strook GRONDS met daarop staand HOUTGEWAS.

Alles staande en gelegen te *Katwijk aan den Rhijn* en breeder bij aangeplakte Billetten omschreven.

Waarvan de provisionele Opveiling zal plaats hebben op Woensdag den 6den Januarij 1847 en de finale Gunning op Woensdag den 13den Januarij 1847 beide des voormiddags ten 12 ure.

Kunnende de voornoemde Percelen met uitzondering van een gedeelte van het Perceel N°. 3 worden aanvaard 1 Februarij 1847 en worden dezelve dagelijks van 11 tot 1 ure mits behoorlijk belet vragende.

Zijnde inmiddels nadere informatien te bekomen ten Kantoren van de Notarissen A. E. ROEST VAN LIMBURG te *Katwijk aan den Rhijn*, A. B. BARKEY NZ. te *Leyden*, en H. VAN ZEGWAARD te *Voorburg*.

VRIJWILLIGE VERKOOPING,

in het *Heeren-Logement* aan den Burg binnen *Leyden*, op Zaturdag den 16den Januarij 1847 bij Opveiling, en op Zaturdag den 23sten derzelve maand bij Afslag, beide des avonds ten 6 ure, van een aanzienlijk, groot, ruim, recht, sterk en weldoortimmerd HEERENHUIS en ERVE, met TUIN, KOETSHUIS en STALLING, voorzien van 5 Beneden-Kamers, allen Behangen en met Stookplaatsen, 4 Boven-Kamers, Dienstboden- en Provisie-Kamers, Mangel-Kamer, ruime Zolders, Vlieringen, groote Keuken, Vatenhok, Kelder, ruimen Gang, Regen- en Putwaters-Pompen, Binnenplaats, Tuin en verdere Commoditeiten; voorts een ruim Koetshuis met Stalling voor 4 Paarden, Koetsiers-Vertrek en Hooizolder, staande en gelegen te *Leyden*, aan de Westzijde van het Rapenburg, omtrent de Groenhazengracht, en uitkomende met het Koetshuis op de Doelengracht, Wijk I N°. 236 en 236 rood, bekend bij het Kadaster in Sectie F N°. 235, ter grootte van 4 Roeden en 60 Ellen, en N°. 271, ter grootte van 1 Roede en 45 Ellen.

Het voorschreven Perceel kan 1°. Mei 1847 door den Kooper worden aanvaard, en zal kunnen worden bezigtigd des Maandags en Donderdags van iedere week van des middags ten 1 tot 3 ure, mits vooraf bij den bewoner belet vragende.

Zijnde, inmiddels nadere informatiën te bekomen ten Kantore van den Notaris J. A. PRYN, residerende te *Leyden*, alwaar tusschen de Veiling en den Afslag Verhoogingen zullen worden aangenomen, tegen genot van *een vijfde* van iedere Verhooging.

Te Leyden, ten Boekdrukkerij van J. G. LA LAU.